

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti könyvtárának

X. évfolyam, 244 (2806) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

HONVÉDEINK ELÉRTÉK A DONEC FOLYÓT

**Ujabb jelentős területeket szálltak meg a magyar csapatok.
A Murman-vasutvonalig törtek előre a finnek**

Fontos hadászati következményeket várnak Berlinben a krimi sikerektől

A MTI jelentik: A Szovjet ellen harcoló szövetséges erők az ellenségnek a Donec-menti iparvidék utolsó sávjából való kiszorítása közben újabb jelentős területeket szálltak meg. Magyar seregetek előtt megtört a szovjet utóvéd ellenállása és a honvéd kötelékek elérték a Donec-folyót. Eközben egyik kisebb egységünk 120 foglyot ejtett és egy nehézharckocsit zsákmányolt. Az ellenség harci tevékenysége a magyarokkal szemben ugyyszólván kizáróan légi tevékenységre szorítkozik. Veszteségeink az eddigi alacsony színvonalon mozognak.

Támadásban van a Bock-hadseregcsoporthoz déli két szárnya

Az *Esti Ujság* írja: A Reuter Iroda számairai tudósítója azt jelenti a moszkvai arcvonalzakasokról, hogy a legújabb hírek szerint támadásban van a Bock-hadseregcsoporthoz déli két szárnya. Kalinin vidékén jelentős számú német páncélost láttak. A németek az Oka folyó felé törnek előre. Más szovjet jelentés szerint harc folyik Morains és Kalinin között. Továbbá Moszkvától délnyugatra a Nárantén is.

Berlinből jelentik: A *Pest* írja: A német csapatoknak a Krimi félszigetre történt bevonulását Berlinben különleges érdeklődéssel fogadták azért is, mert ezek a hadműveletek sajátos terepen játszódnak le.

Moszkva csak most ismerte be Charkov elestét

Helsinkiből jelentik: (NTI) Mint jól értesült helyről jelentik, a 114-ik szovjet hadosztály az Onega-tótól délnyugatra történt felformozolása után összeomlottak a Szviren át biztosított két hídfőállás indított szovjet támadások. A szovjet csapatok visszavonulóban vannak és már egész sor helyiséget ki kellett üríteniök. Az északról és délről előrenyomuló finn csapatok Paatene bevétele után a Seesjärvi tótól északra egyesültek egymással. E harcok során sok löveget zsákmányoltak. További hadműveletek folyamán elérték néhány hadászati fontos pontot és egy helyen egészen a Murmann vasutvonalig nyomultak előre. Az egyik jelentős bolsevik védelmi állás ellen megindult a támadás.

Helsinkiből jelentik: A szovjet rádió csak most ismerte be, hogy Charkov elesett.

Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork Post kubisevi jelentése szerint a

Katonai szakkörökben azonban megjegyzésre méltó szükségességgel foglalkoznak a Krim körüli harcokkal és csupán a Perekopi félszigetén való átjutásért vívott harc súlyosságát hangoztatják. Erre utal különben a félsziget védelmi vonalának áttöréséről kiadott hadijelentés is. A vonal áttörése tíz napig tartott. A birodalmi főváros közvéleménye fontos hadászati következményeket vár a német csapatok krimi sikereitől, nyilvánvalóan annak alapján, hogy a Krimi félsziget uralkodó szerepet tölt be a Fekete-tenger és az Azovi-tenger között és német kézre jutása abból a szempontból nagyjelentőségű.

KÉT TABORRA SZAKADT AZ ANGOL KÖZVELEMÉNY A SZOVJET MEGSEGÍTÉSE ÜGYÉBEN

Rómából jelentik: A Popolo di Roma lisszaboni különtudósítójának jelentése szerint az angol közvélemény egyik fele meg van győződve arról, hogy Nagybritannia sorsa szorosan összekapcsolódik a Szovjetunió sorsával. Ez a rész azt kívánja, hogy minden áron segítsék meg a Szovjetet. A leghívsebben a szakszervezeti kongresszus ülésén fejezte ki egyik munkáspárti vezető a közvélemény e részének felfogását, amikor azt mondta, hogy „ha a Szovjet győz, akkor Anglia is győz, ha elbukik, akkor Anglia is elbukik”. Az angol közvélemény másik része

azon a véleményen van, hogy a Szovjetnek nyújtott segítség kockára teszi az angol szigetek védelmét. Hogy a válságot csökkentés, a látszat kedvéért utasítást adtak Wavell tábornoknak, tegyen meg minden előkészületet egy indiai expedíciós hadsereg felállítására érdekében. Wavell már tárgyalásokat is kezdett ezirányban. Az Indiából való segítségnyújtásnak azonban igen nagy nehézségei vannak, a megfelelő vasutvonal és a gördülő anyag hiánya miatt. Egy évre volna szükség ahhoz, hogy megépítsék Iránon keresztül a Szovjet felé vezető vasutvonalat.

ISMÉT KUDARCBA FULT AZ ANGOLOK KITÖRÉSI KISÉRLETE TÖBRUKNÁL

Berlinből jelentik: Katonai helyről jelentik a Német Távirati Irodának: Miután a briteknek október 26-án végrehajtott tobruki kitörése a német és olasz erők erős elhárító tüzeiben eredménytelenül összeomlott, október 27-én

ujra megkísérelték a Senki földjén keresztül megfigyelő osztagot előre küldeni. Ezt a kísérletet is csirájában elfojtottuk. (MTI)

SZIGORU INTÉZKEDÉSEK LONDONBAN A TERMELÉS FOKOZÁSÁRA

Londonból jelentik: (B. T.) A hadianyag-termelés elégtelensége miatt az utóbbi időben illetékes tényezők tárgyalásokat folytattak a termelés fokozása érdekében. Az egyik értekezleten Bewin munkaügyi miniszter kijelentette, hogy a kormány intézkedéseket készít elő a munkaerőknek az eddiginél nagyobb igénybevételére. Többek között sok állami hivatalnokot is szolgálatköteleessé tesznek. Egyes iparágakból a fegyverkezési iparba vezényelnek munkásokat, főként a könnyű textiliparból és a luxus-iparokból. — Egyes textiliákban a termelés egészen megszűnik, másokban csökkenni fog. Fokozottabban igyekeznek a női munkaerőket is bevonnai a hadiiparba.

Az amerikai közvélemény egyrésze elégedetlen Roosevelttel beszédével

Newyorkból jelentik: (NTI) Az amerikai lapok egyrésze elégedetlenségét fejezi ki az elnök beszédének tartama miatt. Különösen a sztrájkokat állítják szembe az elnök nyilatkozatával és rámutatnak arra, hogy súlyos tények állanak szemben a beszéddel, amelyekkel számot kell vetni, ha az ország szembe akar nézni a háborúval.

Newyorkból jelentik: (NTI) Alaszkában most folynak az Egyesült Államok eddig látott legnagyobb hadgyakorlatai. (MTI)

ROOSEVELT AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK GYARMATÁVA AKARJA SÜLYESZTENI ANGLIÁT A HÁBORUS SEGÍTSÉG FEJÉBEN

Newyorkból jelentik: (NTI) Az egyik amerikai hírszolgálati iroda jelentése szerint az Egyesült Államok javaslatot tett Angliának, hogy az Egyesült Államok bérlet- és kölcsön segély-juttatása ellenében az Egyesült Államok szabadon használhasson valamennyi brit támaszpontot. A hírszolgálati iroda értesülése szerint a brit kormány tárgyalási alapul már el is fogadta az ajánlatot. (MTI)

Rómából jelentik: (Stefani) A Popolo di Roma hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok kormányának a demokráciák egyetemes szabadságáról és keresztény felfogásáról hangoztatott szavai csak számításokat és üzleteket takarnak. Ezt bizonyítja az a tény, hogy a washingtoni kormány a brit birodalom valamennyi kikötőjének átengedését kéri Angliától, tekintet nélkül a tengerek, vagy földrészek megkülönböztetésére. Hasonló követeléseket intéztek a Csungkingi kormányhoz is, mely a követeléseket elfogadta. London fenntartotta a javaslat megvizsgálásának jogát, csakhogy itt nem javaslatról van szó, hanem parancsról, amely elől London nehezen térhet ki. Anglia nem tudja másképp megfizetni a szállítmányokat, amelyeket kap és így egyszerűen kénytelen engedelmeskedni a tengerentuli szövetséges akaratának, Amerika pedig kihasználja a háborút arra, hogy gyarmatává alakítsa át Angliát és kiterjessze a háborút az egész világra. (MTI)

Berlinből jelentik: Katonai helyről jelentik a Német Távirati Irodának: Miután a briteknek október 26-án

végrehajtott tobruki kitörése a német és olasz erők erős elhárító tüzeben eredménytelenül összeomlott, október 27-én újra megkísérelték a Senki földjén keresztül megfigyelő osztagot előre küldeni. Ezt a kísérletét is csúnyjában elfojtottuk. MTI.

Huntziger Irancia hadügyminiszter szemleutja Dakarban

Vichyből jelentik: (MTI) Huntziger hadügyminiszter több napos látogatásra Dakarba érkezett. A hadügyminiszter szemlét tart a légiő és a szárazföldi csapatok felett.

Vichyből jelentik: (NTI) Huntziger hadügyminiszter Dakarban, a tiszteletere rendezett fogadáson beszédet mondott.

— A jövőt nem ismerjük — mondta — annyit azonban tudunk, hogy újból felfelé akarunk menni. Ezért valamennyien hajlandók vagyunk nagy árat fizetni, mert tudjuk, hogy még sokat kell szenvednünk. Nektek itt, Afrikában fontos hivatást kell teljesítenetek. Tudnotok kell azt, hogy a segítséget nem mástól, hanem magunktól kell várni. Első kötelességetek ezért a fegyelem és az engedelmség. (MTI)

Huszár Károly temetése

Budapestről jelentik: Huszár Károly volt miniszterelnököt ma délelőtt 11 órakor temették el a Kerepesi-úti temető díszsírhelyén. Már jóval 11 óra előtt gyülekeztek az előkelőségek és Huszár Károly tisztelői. Az egyesületek küldöttségei koszorúkkal jelentek meg. Eljöttek, akik a nagy katolikus közéleti férfi pályafutása alatt vele érintkezésben voltak. Egymásután érkeztek a gépkocsik. A ravatal előtt a Szociális Testvérek Társaságának tagjai imádkoztak, majd 11 órakor érkezett Glattfelder Gyula csanádi püspök, nagy papi segédlettel. Azután megkezdődött a gyászszertartás. A beszéltetés után Vargha József iparügyi miniszter mondott beszédet a kormány nevében.

A PAPA RÉSZVÉTE

Az Esti Újság írja: A pápa Angelo Rotta apostoli nuncius utján részvétét nyilvánította a gyászoló családnak Huszár Károly halála alkalmából.

Zrinyi Miklós emlékének hódol Halottak napján a Vitézi rend

Illetékes tényezők előterjesztése alapján Bárdossy László miniszterelnök a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértően megbízást adott a Vitézi Rend Zrinyi csoportjának, hogy a visszatért Csáktornyán a Zrinyi sírhely és emlék megfelelő rendezését vegye kezébe és ezzel a valóban nemzeti közügynek számító Zrinyi-kultusz alapozza meg. A nagy és szép feladat betöltésének első megnyilatkozásaként egy küldöttség november elsején leutazik Csáktornyára és ott Halottak napjára való tekintettel is, a helyőrség díszalakulatának részvételével kegyeletes megemlékezést rendez a városi Zrinyi emlékműnél és Szentilonán. A Zrinyiek nyugvóhelyénél. Ez alkalommal történik a helyi Zrinyi csoport megalakítása is.

Nemzetgyalázási pereket tárgyalta a törvényszék ötös tanácsa

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön délelőtt újabb nemzetgyalázási pereket tárgyalta a nagyváradai törvényszék ötös büntetőtanácsa. A vádlottak közül Lengyel Traján ujnómeti román gazdát, mert július havában nemzetgyalázó kifejezésekkel illette a magyar államot, 3 hónapi fogsárra ítélte jogerősen.

Rác Péterné váradai össi-telepi lakos a visszacsatolás napján nyomdástesteket nem tűrő hangon szidalmazta a magyarokat. Ügyét másodszer tárgyalta a törvényszéki tanács és kihallgatta a vádlott által bejelentett tanukat, akiknek vallomása nem volt számbavehető és a szembeállított nyolc tanu kihallgatása sem tisztázta a vádlottat. A törvényszék Rác Péternét egy hónapi fogsázbüntetésre ítélte s az ügyész vádlott kérelmére egy hónapi időhaladékot adott a büntetés kitöltésére.

A fő tárgyalás során dr. Ungváry Antal elnök kihirdette Juhász János nagyváradai román postatisztviselő felebezésére vonatkozó kuriai döntését, mely szerint a törvényszéki fő tárgyalás alkalmával első ízben pénzbüntetésre ítélt vádlott büntetését két hónapi fogsázbüntetésre emelte fel jogerősen.

Juhász János a múlt év decemberében egy nagyváradai vendéglőben

egy Kiss nevű kártársának a következő kijelentést tette:

— Hej, ha még egyszer megváltozik és újra Románia lesz, fogok egy dorongot és azzal verem agyon a magyarokat. Ez a föld mindig román volt és az is marad. A magyarok csak bitorolják.

Társá figyelmeztette, hogy a magyarok lovagiasak voltak, hiszen meghagyták állásában is, mire újabb sértő kifejezéseket használt a magyar állammal szemben. Juhász a törvényszék előtt részegségével védekezett és ezt a védekezését a királyi kuria is enyhítő körülménynek vette, viszont súlyosbító körülménynek tudta be azt, hogy *mint magyar állami alkalmazott*, súlyos szavakkal vonta kétségbe a magyar lovagiasságot. Ezért a pénzbüntetést megsemmisítette és az ítéletet fogsárra változtatta át, melyet a postahivatallal is közölnék.

Juhász a büntetést tudomásul vette majd arra kérte az ügyészt, hogy tekintettel reumájára, engedje meg, hogy a büntetés kitöltését tavasszal kezdje meg.

Dr. Paksy István ügyész a kérelmet nem találta indokoltnak és tekintetbe véve, hogy a vádlott neje tud a történetekről, elrendelte a büntetés azonnali megkezdését.

Árdrágítók kezén át előkerül a piacról eltűnt sajt

Letartóztattak két sajtdrágító kereskedőt

Nagyvárad. Saját tud. A rendőrség őrizetbe vette Eisig Maur Horthy Miklós-u. 11. szám alatt lakó sajtkereskedőt és Kleinfeld Sándor Bém-utcán lakó ügynököt, árdrágító visszaélés büntetése miatt. Az eset a következő:

Az egyik nagyváradai fűszer- és csemegekereskedő sajtot és lipói túrót akart vásárolni Eisigtől, de ez nem szolgálta ki azzal az indokkal, hogy áruja nincs. Még aznap megjelent azonban a kereskedőnél Kleinfeld Sándor ügynök és közölte, hogy tud sajtot szerezni, csak a megállapítottan magasabb áron. A kereskedő belement az üzletbe, hogy lássa, kitől hozza az árut az ügynök. Egy detektív követte Kleinfeldet és megállapította, hogy Eisig Maurtól szállítja a sajtot. Mindkettőt bekísérték a rendőrségre.

Kihallgatásuk alkalmával Eisig Maur, Horthy Miklós-u. 11. szám alatti izr. vallású lakos azt vallotta, hogy a Bíró József utóda cégnek, jelenleg egyedüli tulajdonosa s az árut a Pécsváradai tejgazdasági vállalat Fleischer fiérek cégtől Budapestről szerezte be. Kleinfeld Sándor már régóta tőle vásárol. De sohasem számlázta neki az árut. Elismerte, hogy a kereskedőt nem szolgálta ki s ugyanekkor Kleinfeldnek juttatta a sajtot, de tagadja, hogy magasabb áron árult volna.

Kleinfeld Sándor beismerte, hogy iparengedély nélkül dolgozott. A Bíró József cégnek 6-7 éven keresztül ügynöke volt, de tagadta, hogy jelenleg is ügynöke lenne. Eisigtől, bár továbbeladásra ipari jogosultsága nincs, nem fogyasztói, hanem viszont-éladói áron kapta az árut. Ő az árú

kor az árut neki már tovább eladni sikerült.

A megejtett kihallgatások alkalmával kitért, hogy Kleinfeld iparengedély nélkül állandó jelleggel foglalkozott a sajtúru eladásával, a sajtúru mindig kiskereskedőknek, továbbeladóknak adta el s így az áru a fölösleges közbeeső kereskedelemmel láncolatosan jutott a fogyasztókhoz. A szükségletlen árdrágításnak. Eisig beismerése szerint is közreműködött abban, hogy az árdrágítás által veszélyeztetve legyen a fogyasztók közérdeke. A nyomozás megállapította azt is, hogy kétséget kizárólag árdrágítás esete is fennforog, amint folyamatosan, huzamosabb idő óta állandó jelleggel követték el.

Eisigot és Kleinfeldet még a mai nap folyamán átkísérték az ügyészségre.

LETARTÓZTATTAK KÉT PIACI ÁRDRÁGITÓT IS

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön délelőtt Bernáth Józsefet és feleségét, nyüvedi lakosokat a piactéren tettenérték, amint a faluról behozott 13 darab hízótt kacsát a megállapított árnál magasabban árulták. Csak darabszámra voltak hajlandók eladni a kacsákat és kijelentették, hogy inkább hazaviszik a kacsákat, mint hogy a 2-68 filléres megállapított kilogrammos áron árulják. Mindkettőt őrizetbe vették és a gyorsított eljárás alapján az ügyészség elé állítják.

Vezérőrnagyi kinevezések a m. kir. csendőrségnél

A MTI jelenti: A Kormányzó Ur Ötös méltósága 1941. október 27-én kelt legfelsőbb elhatározásával az I. állományú főcsoportban a m. kir. csendőrség hivatalos állományánál kinevezte 1941. november 1-ével, november 1-i ranggal vezérőrnaggyá dr. vitéz Damassy Farkas és Huszár Agoston ezredeseket.

Nagyváradon temették el özv. Hlatky Endrénét

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délután három órakor nem mindennapi temetésre gyűlt össze Nagyvárad közönsége. Az olaszii temetőben másodszer hantolták el özv. Hlatky Endrénét, dr. Hlatky Endre néhai váradai főispán feleségét, a város mai főispánjának édesanyját, aki még hat évvel ezelőtt halt meg Budapesten, de most exhumálták és a Hlatky család váradai sírhelyén helyezték el hamvait örök nyugalomra. A gyászszertartást Gálffy Sándor plébános végezte, amely után a kápolna előtt a megjelentek hosszu sorfala között kísérték a Hlatky-család sírhelyére özv. Hlatkyné koporsóját, amelyet a sírnál Gálffy Sándor mégegyszer becsentelt és azután lebocsátották örök nyugvóhelyére.

800 pengőre ítélték egy embert nemzetgyalázásért

Nagyvárad. Saját tud. A kolozsvári törvényszék ötös tanácsa csütörtökön tartotta meg a nemzetgyalázással vádolt Longar György bihardiószei román ember bűnperének folytatolagos tárgyalását. Longar Györgyöt Szücs József és Szücs M. Sándor bihardiószei lakosok feljelentették, hogy előtűk és egy harmadik tanu jelenlétében becsméről kijelentéseket tett a magyar honvédségre és a magyar nemzetre. Azt mondta ugyanis a főhatalomváltozás idejében, hogy „a magyar hadsereg visszavételeket követett el a felvidéki bevonulás alkalmával, azért az a nemzet, amelynek ilyen katonái vannak, nem érdemel meg újabb területgyarapodást”. Az ügy október 16-án tartott első tárgyalásán már kihallgatták a vádlottat és a vád legfontosabb tanuit. A vádlott tagadta, hogy ezt a kijelentést tette volna, a tanuk azonban esküvel erősítették meg terhelő vallomásaikat.

A csütörtöki tárgyaláson a bíróság a vád tanui közül Körmendi Pál csendőrtiszt helyettesét, Brata Gáborné bihardiószei asszonyt, továbbá Székely Gábor és Erdélyi János diószei gazdálkodókat hallgatta ki, akik a vádlott magyarellenes magatartására vonatkozólag tettek vallomásokat. A védelem ezzel szemben több tanut sorakoztatott fel, akik elmondták, hogy Longar György magyar embereknek tett kisebb szivességeket a román megszállás idejében.

A bíróság délután két órakor hozta meg ítéletét, amelyben a magyar nemzet és állam megbecsülése ellen elkövetett vétség miatt bűnösnek mondotta ki Longar Györgyöt és 800 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

47 ezer tonna hajóteret súlyesztettek el német tengeralattjárók egy erősen biztosított hajókaravánból

Angliában nagyon komolynak tartják a Szovjet katonai helyzetét

Vezéri főhadiszállás. (NTI.) A védőerőparancsnokság jelenti: Mint már különjelentésben hírül adtuk, gyalogságunk együttműködve a légierővel, makacs harcok árán áttörte a Krim-Félsziget védelmi vonalát. A kiépített védővonal áttörése során október 18-ika és 28-ika között, összesen 15.700 foglyot ejtettünk, 13 páncélkocsit, 109 löveget és nagymennyiségű egyéb hadianyagot zsákmányoltunk, illetve pusztítottunk el. A megvert ellenséget tovább üldözzük. A Donec medencében is sikerrel folytatjuk a hátráló ellenség üldözését. Az északi szakaszon a spanyol kék hadosztály átkaroló támadással több helységet elfoglalt és ismét sok foglyot ejtett. Nagyobb német harczi repülőkötelékek éjszaka és nappal romboló és gyújtó bombákkal árasztották el Moszkva hadifontossági pontjait. A bombák becsapódása nyomán nagy tüzeket és robbanásokat figyeltek meg. További légitámadások irányultak Leningrád ellen.

Napokig tartó üldözés után német tengeralattjárók Gibraltár környékén harcászallottak egy erősen biztosított brit karavánról és elsúlyesztettek 14 hajót, összesen 47 ezer tonna tartalommal. Elpusztítottak azonkívül egy brit rombolót is a karaván kíséretéből. A karaván nagyrésze ezzel megsemmisült, csak néhány hajónak sikerült megmenekülnie. Anglia déli-keleti partvidékén kikötőberendezéseket és ellátási üzemeket bombáztak repülőink. Egyes brit bombázók Nyugat- és Középnémetország ellen hajtottak végre sikertelen támadást. Október 22-ike és 28-ika között a britek vesztesége 40 repülőgép, míg a németek ugyanezen idő alatt az Anglia elleni harcban 7 gépet veszítettek. (MTI.)

A BOLSEVISTÁK ISELISMERIK NEHÉZ HELYZETÜKET

Genéből jelentik: (Bud. Tud.) A londoni Times katonai levelezője megállapítja, hogy a Szovjet katonai helyzetét nagyon komolynak kell tekinteni. A bolsevisták maguk is elismerik, hogy a Donec medencében még nem lehetett megállapítani a német előnyomulást.

Berlinből jelentik: (NTI.) Katonai részről közlik, hogy október 28-án a keleti hadszíntér északi szakaszán szovjet repülőgépek harcra keveredtek német gépekkel. A légi harcban 17 szovjet gépet lőttek le. A légi harcokban a spanyol vadászgépek különösen merész támadásaikkal tüntettek ki magukat. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A hadijelentés kiegészítéseként közlik katonai helyről, hogy kedden Keres kikötő ellen újabb német légitámadás irányult. Súlyos találatokat értek el üzemenyagraktárakban és kikötőberendezésekben. Három nagyobb és egy kisebb hajót elsúlyesztettek. Megrongáltak azonfelül hét másik hajót is. (MTI.)

Brit támadási kísérleteket vertek vissza az olaszok Tobruk arcvonalán

Rómából jelentik: (Stefani.) Az Olasz főhadiszállás 514-ik közleménye: Olasz előörszolgálatok a tobruki arcvonalon visszaverték a brit kísérleteket, melyek célja az olasz állások megközelítése volt. Az olaszok tűz alá vették az erődítmény védelmi berendezéseit. Keletafrikában a gondári szakaszon érzékeny veszteségeket okoztunk az ellenség-

nek halottakban és sebesültekben előőrs harcok során. Bombázógépeink nagyméretű bombákkal telibetaláltak több fontos célpontot La Valetta kikötőjében. Benghazai légvédelmi túzérsege lelőtt egy brit gépet. Brit gépek bombákat dobtak le Szicília több helyiségeire. Néhány ember áldozatul esett, az anyagi kár igen csekély. —

Rómából jelentik: (Stefani.) Az angol hírszolgálat legutóbb olyan híreket kürtölt világgá, hogy az angolok a Földközi-tengeren hihetetlen számú olasz hajót súlyesztettek el, úgyhogy az olasz tengeri haderő már nem is jöhet számításba abból a szempontból, hogy az angol fletta földközi-tengeri mozgását akadályozza. Az angol propaganda megbízhatóságára most élénk fényt vet Cunningham angol tengernagynak az Exchange Telegraph számára adott nyilatkozata, melyben kijelenti, hogy az eddig tett intézkedések nem elegendők arra, hogy az angol hajózást megvédjék a Földközi-tengeren, mert az olasz hajóhad még mindig nagyon erős. — (MTI.)

„Amikor Rooseveltt Istenhez fordul a Mammont téveszti össze vele“

„Ami tegnap még a sátán szüleményének tartott, az ma az Ég küldötte“ — Diettrich birodalmi sajtófőnök cikke Rooseveltről, a nagy hamisítóról

Berlinből jelentik (NTI): Diettrich birodalmi sajtófőnök a *Völkischer Beobachter*-ben állást foglal Roosevelt legutóbbi beszédével kapcsolatban. „A pénzhamisító“ című cikkében Diettrich a következőket fejti ki: Rooseveltt elnök azok közé a közveszélyes emberek közé tartozik, akik az állami tekintély szónoki emelvényét fogalmak és eszmék meghamisítására használják fel. A legveszedelmesebb gangster áll itt munkában, aki a fogalmak rendszeres összevadásztatásával egész népeket szeretne tévesztetni, hogy csalással elvegye jó vőjükét. Ezért szükséges hogy szellemi pénzhamisítását leleplezzük és véget vessünk piszkos mesterkedésének.

A fogalmak meghamisításának és a szellemi pénzhamisításnak legrosszabb fajtája ez a módszer, melyet Rooseveltt beszédeiben tudatosan felhasznál, amit állandóan mint demokráciát hirdeti, az nem más, mint demagógia. A szabadság, melyről nagyhangon és kenetteljesen beszél, csak az elnyomás palástoló leple. A hirdített emberi jogok mögött a valóságban az emberek jogfosztása rejlik. Amikor Roosevelt Istenhez fordul, a Mammont téveszti össze Vele. Aki pedig a Mammon bálványát akarja hatalmától megfosztani, azt mint istentelenül támadja. Amikor a közvélemény szabadságát magasztalja, a valóságban azokat a névtelen véleménygyárosokat dicséri, akik a kullisszák mögött a közvéleményt moz-

gatják. Amit szólásszabadságnak nevez, az szervezett türelmellenség minden szabad véleménynyilvánítás ellen. A Monroe-elv alkalmazása nála az egész világ ügyeibe való beavatkozást jelenti. Európa önrendelkezési jogát Amerika elleni fenyegetésnek mondja. Amikor védekezésről beszél, ezzel saját támadását akarja leplezni. Amit támadásnak mond, az a valóságban védekezés. Ha Németország ellen éhségzárlatot szerveznek azok, akik neki háborút üzentek, az a fogalomhamisító Rooseveltt szemében magától értetődően a legkevésbé sem lekínthető támadásnak. Ha azonban Németország ez a blokádot áttöri,

hogy Európa élelmezését biztosítsa, akkor ez az eljárás Rooseveltt számára természetesen a legnagyobb megvetésre méltó támadás. Kötött világuralmi terveket tulajdonít a Führernek, holott a valóságban neki vannak ilyen tervei. Ma imádja a bolsevizmust, amelyet tegnap még kárhóztatott. Amit tegnap még a sátán szüleményének mondott, az ma a gyűlölt Németország elleni harcban az ég küldötte.

Ilyen eszközökkel próbálja elkődösíteni az emberek agyát. Olyan eszközökkel kell szembeállítani az ilyen gangster-módszerekkel, amilyet azok megérdemelnek. (MTI.)

Józan hangok Amerikából

Washingtonból jelentik: (NTI.) A semlegességi törvény megváltoztatásáról szóló javaslat szenátusi vitájában Taft elszigetelőpárti szenátor kijelentette, hogy Rooseveltt már nyíltan elismerte, hogy az amerikai népet félrevezette, mert miatt békéről beszélt, mindent megtett, hogy az országot háboruba döntse. Az elnök most arról értesített bennünket, hogy a fővöldezés megkezdődött és köteleztük magunkat a nemzeti szocializ-

mus megsemmisítésére irányuló küzdelemben való részvételre. Milyen jögon tett az elnök ilyen nyilatkozatot, amikor csak a kongresszusnak van joga ilyen kötelezettségek vállalására? Wals szenátor megállapította, hogy Rooseveltt beszéde megerősítette sok amerikai aggodalmát, hogy az elnök az országot háboruba akarja sodorni. anélkül, hogy a kérdést a kongresszus elé terjesztené jóváhagyás végett. (MTI.)

Churchill menesztte a sajtóban támadott minisztereket

Newyorkból jelentik (NTI): A Newyork Daily News szerint Churchill elhatározta, hogy azokat a brit minisztereket, akiket az angol közvélemény az utóbbi napokban hevesen támadott, eljelt. Hír szerint Halifax washingtoni nagykövetet is leváltják Churchilltt figyelmeztették, hogy az angol lakosság bizonyos részének felháborodásának a Szovjetunió meg-

segítésének lanyhasága miatt elérte tetőfokát. Súlyosbítja az emiatt támadt válságot, hogy a szovjetkormány az utóbbi időben egyre erőlyesebben követeli a segélynyújtás növelését. (MTI.)

Hirdessen a Magyar Lapokban

Mielőtt szőrmét, bundát vásárol, keresse fel

Halász Imre szücs üzletét

Nagyvárad, Kazinczy Ferenc utca 4. Telefon: 18-90.
Külföldi szőrmékben, kész bundákban nagy választék.
Javításokat, alakításokat pontosan szolid árak mellett vállalok.

HAJDU BÉLA

kéпкиállítása

az

Ujságíró Otthonban.

Nyitva naponta délelőtt 11-től

A kiállítás nov. 3-ig marad nyitva

A Kormányzó titkos tanácsosává nevezte ki Szombathelyi altábornagyot

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur Öfóméltósága október 23-án a következő legfelsőbb kéziratot adta ki:

Kedves vitéz Szombathelyi altábornagy!

Önnök a haza és a honvédség szolgálataiban szerzett kiváló érdemei elismerésül a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozom.

Kelt Budapesten, 1941. október 23. Horthy.

Uj kormányrendeletek

Budapest, a MTI jelenti: A kormányrendeletet adott ki a honvéd büntető-bíráskodásban; a hűtlenség büntetése vonatkozó egyes jogszabályok módosításáról.

Budapest, a MTI jelenti: A kormányrendeletet adott ki a Kereskedelmi Hivatal vidéki szervezeteinek szabályozása tárgyában. Eszerint a Kereskedelmi Hivatal vidéki kirendeltségei a közellátási miniszter közvetlen felügyelete és fennhatósága alá kerülnek. Szervezetük szabályait a közellátásügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértésben állapítja meg.

Anglia független államként ismerte el Szíriát

Genéből jelentik: (NTI) Londoni jelentés szerint hivatalosan közölték, hogy Anglia elismerte Szíriát, mint független államot. (MTI)

Hatalmas tűzvész pusztított Sanghai üzleti negyedében

Bernből jelenti a Budapesti Tudósítás: Sanghai jelentés szerint a város üzleti negyedében hatalmas tűz pusztított. A kár több mint tízmillió dollárra tehető. A halálos áldozatok száma igen nagy.

Norvégiában beszüntették az éjszakai vonatjáratokat. Rómából jelentik: (MTI) A Giornale d'Italia osloji értesítése szerint takarékosági okból Norvégiában beszüntették az éjszakai vonatjáratokat. (MTI)

Leleplezték a Széchenyi-emléktáblát az Országházban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Országos Széchenyi Ünnepektől méltó befejezéséért leleplezték le tegnap délután az Országház épületében az országgyűlés két háza által állított Széchenyi emléktáblát. A vörös márványból készült emléktáblát az úgynevezett delegációs folyosón helyezték el. Az emléktábla Kiszfaludy Strobl Zsigmond alkotása. Széchenyi domborművű arcképét ábrázolja, fellette a Széchenyi család címerével. Az emléktábla felirata: Széchenyi István gróf emlékeztetere, születésének 150-ik évfordulóján, állította az országgyűlés felsőháza és képviselőháza, 1941 szeptember 21. A leleplezési ünnepen Bárdossy László miniszterelnökkel az élén megjelent a magyar kormány, Albrecht és József királyi hercegek, Széchenyi Bertalan gróf, a felsőház elnöke, Tasnády Nagy András, a képviselőház elnöke, Antal István igazságügyi államtitkár, a Magyar Tudományos Akadémia képviselőjében Voinovits Géza és dr. Balogh Jenő, valamint sok más előkelőség.

A himnusz elhangzása után vitéz Somogyváry Gyula alkalmi költeményét adta elő. Az ünnepi beszédet Fabinyi Tihamér titkos tanácsos mondta. Beszédében emlékeztetett arra, hogy miután Széchenyi életében, most is társadalmi és gazdasági fordulópontot él át a világ és vele együtt a magyar globusz is. Széchenyi lelkiéletének egyik legsúlyosabb kétsége, hogy vajon nemzete felemelkedik-e egykor, éppen napjainkban érkezett fordulópontjához. A magyar nemzet újjászületik, vérrel és vassal küzdve az emberi civilizáció védelmében. Mások élete, a költő szerint, égő szövevényekhez hasonló, mely szüntelenül fog, addig a haladás-vágy melynek szikráját Széchenyi lobbantotta lángokra a nemzet szívében, halála után is örökké megújuló, hirdeti emlékét és mutatja a magyar jövő útját.

A beszéd után Széchenyi Bertalan gróf és Tasnády Nagy András házelnökök megkoszorúzták az emlékművet.

A Kuria is halálra ítélte a siklói rablógyilkosokat

Budapest, a Magyarország írja: Szakala György és Kálóczi István többszöri büntetést egyének Siklóson megakarták ölni Szabó Jánost és családját. Szabóék azonban közben elköltöztek a házból és így helyettük az oda költözött Vinczen Rózsit, majd Maczkó István kocsiútítotték agyon. Tetűk elkövetése után 78 pengő készpénzt raboltak el, azután elköltöztek a lovakat,

befogták a kocsiba és kocsin Pécsre mentek. Rövidesen elfogták őket. A pécsi törvényszék mindkét gyilkost köztöltési halálra ítélte. Az ítéletet a pécsi tábla is helybenhagyta. Ma került az ügy a Kuria elé. A Kuria a semmisségi panaszokat elutasítva, az alsófoku bíróságok ítéletét jogerőre emelte. A döntés után a Kuria kegyelmi tanácsa alakult át.

Huszezerpengőt gyűjtöttek Marosvásárhelyen a Vörös Keresztnek

Marosvásárhelyről jelentik: (MTI) A Vöröskereszt gyűjtőnapjának eredménye Marosvásárhelyen huszezer pengő volt. A helyi Vöröskereszt Egylet a központ hozzájárulásával elhatározta, hogy a városban százagyas kórházat

állít fel. Erdélyben ez lesz az első Vöröskereszt kórház. A Székely és Réti-féle butorgyar száz munkása heti egy órai munkabérért a háború tartamára felajánlotta a magyar Vöröskereszt javára.

Spanyolország gyűlöli a kommunizmust

Serrano Suner beszéde a Fallonge évfordulóján

Madridból jelentik: (NTI) A Fallonge nyolcadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek során Serrano Suner spanyol külügyminiszter rádióbeszédet mondott.

— Mi spanyolok — mondotta — mint emberek és európaiak gyűlöljük a kommunizmust. Legtiszább belső

meggyőződésből küldtük az arcvonalra legjobb fiainkat, amikor Németország megadta a jelt Európa közös ellenségének elpusztítására. A győzelem napja már közel van. Rövid idő telik el és szárazföldünk végleg megszabadul az ijesztő rémtől és folytatja békés építőmunkáját. (MTI)

Ciano elutazott Németországból

Berlinből jelentik: (NT) Ciano gróf olasz külügyminiszter, aki Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter meghívására néhány napig Németországban időzött, ma visszautazott Olaszországba. A két külügyminiszter benetszmezerét folytatott a két országot kölcsönösen érdeklő külpolitikai kérdésekről. (MTI)

Kolozsvár költségvetése 226.273 pengő

Kolozsvárról jelentik: A város törvényhatósági kisgyűlése Incedy-Joksmán Ödön főispán elnöklésével ülést tartott, melyen a Kincses város jövő évi költségvetését tárgyalták meg. Kolozsvár jövő évi költségvetés tervezetét Vásárhelyi László polgármester-helyettes terjesztette be.

Hangoztatta, hogy a város vezetősége a legnagyobb takarékoság jegyében állította össze a költségvetést s annak végösszege 6.226.273 pengő. A szükségletekre 4.286.445 pengő bevétel áll a költségvetésben a város rendelkezésére. A hiányt ezuttal is pótdadóból fedezik. A pótdadó ebben az évben is 75 százalékos lesz.

Központi egészségház építése és a társas gépkocsi koncessziók rendezésének kérdése szerepelt még a kisgyűlés tárgysorozatán.

Szabados Ernő**szövet, selyem, textiláru,**

üzletét Fábán-utca 4 szám alól Kossuth Lajos-utca 18. sz., Singer varrógép üzlet mellé helyezi át.

Merényletkísérlet Argentína államelnöke ellen

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Associated Press buenos-airesi jelentése szerint Castillo helyettes argentinai államelnök ellen merényletet követtek el. A merénylő többször rálőtt Castillora, de a golyók nem találtak. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Associated Press jelentése szerint Castillo helyettes argentin államelnök ellen a merényletet akkor kísérelték meg, amikor a fermerek gyűlésére indult. A farmereket erősen nyugtalanítja a mezőgazdasági kivitel elmaradása. (MTI)

Az első hely illeti meg Romániában a rokkantakat és az elesettek hozzátartozói. B. karcsból jelenti a MTI: A jelen háborúban elesettek hozzátartozói és a rokkantak megkülönböztetett bánásmódban részesülnek. Színházokban és egyéb előadásokon külön helyet kapnak a rokkantak és az elesettek hozzátartozói. A hadiárva gyermekek az iskolákban az első padban ülnek, azonkívül az özvegyek, árva és hadirokkantak még más külön kedvezményekben is részesülnek.

Ma és minden Halászié a „MÁTYÁS” söröző és étteremben Szilágyi Dezső-utca 5. Éjjel 3-ig nyitva.

A Háztulajdonosok Szövetsége novemberi negyedi tájékoztatója

1. Legkésőbb november 15-ig minden adózó igyekezzék befizetni az október 1-én esedékessé vált adóját és ennek járulékait. A hátralékos adótartozás után a kincstár 6 százalékos késedelmi adót számít és a behajtási eljárás is nagy költségekkel kapcsolatos. Viszont, aki egész évi adóját november 15-éig rendezi, az 2 százalékos mérséklést igényelhet.

2. November 1-től november 30-áig kell beadni az 1942. évi házadó alapját képező házbérvallásokat.

Aki ezt elmulasztja, az adó 5 százalékkal egyenlő bírság veszélyének teszi ki magát. Ha pedig a bevallást erre történt felhívás dacára sem adja be, annak bírsága a kivetett adó 10 százaléka lesz.

3. A bérvizony felmondását korlátozó és a béreket rögzítő kormányrendeletek jelenleg is érvényben vannak.

Lakás és lakás céljára szolgáló egyéb helyiségek bérletét a bérbeadó rendes felmondással csak akkor szüntetheti meg, ha a lakásra a bérbeadónak vagy leszármazójának van lakás céljára méltánylást érdemlő okból szüksége, vagy ha már megszerzett építkezési engedély alapján építkezni akar.

Utóbbi esetben és úgy akkor is, ha a bérlő helyhez kötött közszolgálati alkalmazott, akkor részére megfelelő más lakást kell felajánlani.

4. Üzlet, vagy üzem céljaira szolgáló helyiség bérletét a bérbeadó nem zsidó bérlővel szemben rendes felmondással csak akkor szüntetheti meg, ha a helyiségre a bérbeadónak, vagy leszármazójának van szüksége.

5. Az üzlet, vagy üzem céljaira szolgáló helyiségeket, melyeket eddig az illető nem bérelt, a zsidó törvény rendelkezései alá eső személynek csak akkor szabad bérbeadni, ha erre az I. fokú iparhatóság engedélyt ad.

6. Határozott időtartamu bérleti szerződések határozatlan időtartamra meghosszabbodnak, ha a bérlő a bérvizony meghosszabbítására irányuló szándékáról a bérbeadót a kormányrendelet által megszabott időtartam alatt értesíti.

Az üzlet, vagy üzem céljait szolgáló határozott időtartamu szerződéseket csak a nem zsidó bérlők jogosították meghosszabbítani.

7. Az összes bármely célra szolgáló helyiségek lérei az 1939. szeptember 1-én fennállott bérek alapján rögzítve vannak. Ezen béreknél magasabb bérek tehát nem követelhetők. Viszont ezeket a béreket a tulajdonosok abban az esetben is igényelhetik, ha a bérlők a bér meghosszabbítása jogával éltek is.

8. A bér rögzítés hatálya nem terjed ki az 1941. február 23-ik napja után épült és használatba vett lakásokra és egyéb bérletekre, valamint azokra, amelyek átalakítása ezt az időt követőleg történt és a tulajdonos a tartozási adókedvezményt megkapta.

9. Ha a bérbeadott lakásra vonatkozó bérleti szerződés 1941. február 23. napja után járt le és a bérlő a bérviz-

szony meghosszabbítására irányuló szándékát a bérbeadóval a lejáratot három hónappal megelőzőleg nem közölte, a bérbeadó a szerződés lejártakor a lakás felett — az alábbiakban közlendő esetektől eltekintve — szabadon rendelkezhetik.

10. A rendes felmondást korlátozó fenti rendelkezések nem gátolják a tulajdonost a rendkívüli vagy rögtöni hatályú felmondási jog gyakorlásában.

Tartaléki vagy póttartaléki szolgáltatást teljesítő bérlővel szemben a bér nem fizetése miatt a rendkívüli felmondás nem gyakorolható.

11. A béreket és ezek járulékait min-

den hónap 5-ik napjáig kell fizetni.

12. A kormányrendelet által meghatározott esetekben a lakás céljaira szolgáló vagy erre alkalmas, lakatlan, vagy elhagyott lakások, továbbá azok a lakások, amelyeknek a bérvizonya, vagy használata megszűnik, avagy a nagy lakások egyes részei a rendeletben meghatározott korlátok között a közalkalmazottak lakásszükségletei biztosítása céljából igénybevehetők.

A bérbeadók kötelesek a lejárt vagy használatlan maradt lakásokat a Lakáshivatalhoz bejelenteni és ezek felett csak akkor rendelkezhetnek, ha erre engedélyt nyernek, vagy ha a Lakáshivatal a bejelentéstől számított 8 nap alatt azok igénybevétele iránt nem intézkedik.

További részletes felvilágosítások a Háztulajdonosok Szövetségénél nyerhetők.

Elfogadta a képviselőház bizottsága az igazságügyi és földművelésügyi tárca kölségvetését

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A képviselőház egyesített bizottsága szerdán Szabó Gusztáv elnöklésével tárgyalta az igazságügyi tárca költségvetését. A bizottság a tárca költségvetését általánosságban elfogadta. Azután áttértek a földművelésügyi tárca költségvetésére.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A képviselőháza egyesített bizottsága

szerdán este Krudy Ferenc elnöklésével a földművelésügyi tárcanak és üzemeinek költségvetését tárgyalta. A felszólalásokra Bánffy Dániel három földművelésügyi miniszter, Bárányos Károly és Szász Lajos államtitkárok válaszoltak. Az elhangzott válaszok tudomásulvétele után a bizottság a tárca költségvetését általánosságban elfogadta.

Törökország kész a legnagyobb terhek vállalására, hogy megvédje sérthetetlenségét

Ankarából jelentik: (NTI) A köztársasági államforma bevezetésének 18-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek során szerdán a parlamentben hivatalos ünnepség volt amelyen a polgári és katonai vezetők tolmácsolták Ismet Inonü elnöknek a lakosság szerencsekívánatait. Az elnök fogadta az alkalmából a diplomáciai testület tagjait és az országban akkreditált katonai attasékat. A fogadás után nagy

katonai felvonulás következett, melyben az ankarai helyőrség minden csapatneme résztvett. Az ünnepséget Inonü elnök beszéde fejezte be, amelyben rámutatott arra, hogy a nagy világválság közepette Törökország boldog békeben ülheti nagy ünnepét. Törökország népe és hadserege erejére támaszkodva kész a legnagyobb terheket is vállalni, hogy a nemzet sérthetlenségét megővje. (MTI)

November 6-án lesz a gyermekek diftéria elleni védőoltása

Nagyvárad thj. város polgármestere 46603—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a közönséget, hogy a két éves gyermekeknek a 246.600—1937. B. M. sz. rendelettel előírt kötelező diftéria elleni védőoltása 1941. évi november hó 6-án reggel 8 órától megszaktítás nélkül este 6 óráig történik.

A városnak a Körös folyótól északra eső (Olaszi, Szőlőhegy) lakók oltása a Mikszáth Kálmán-utca 16 szám alatt lévő óvoda épületében, a városnak a Körös folyótól délre eső részén (Ujváros, Csillagváros, Velence, Össitelep) lakóké pedig a Rulikovszky út 4. szám alatti Zöldkeresztés egészségházban történik.

Oltás alá kerül minden gyermek, aki 1939. évi március hó 1-től 1940. évi február hó 29-éig született, továbbá mindazon idősebb gyermekek, akik bármilyen ok miatt még ez ideig diftéria ellen első ízben beoltva nem lettek. A szülők a gyermekeket megfürdetve és tiszta ruhában kötelesek az oltás helyére vinni. Amennyiben valamely gyermek magánorvos által diftéria ellen már beoltott, ezt a körülményt magánoltási bizonyítványal, ugyancsak az oltás helyén igazolni tartoznak.

Felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a torlódások elkerülése végett lehetőleg még a délelőtti órákban jelentkezzenek fentnevezett helyeken. A gyermekek születési anya-

könyvi kivonatát (keresztlevelét) mindenki hozza magával.

Nyomatékosan figyelmeztetem a közönséget, hogy az oltásról való indokolatlan elmaradás kihágást képez és a 246.600—1937. sz. rendelet 35. paragrafusában értelmében 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, ezért, amennyiben az oltáson való megjelenés valamilyen ok (súlyos betegség, elköltözés stb.) miatt akadályokba ütközik, ezt a körülményt ugyancsak az oltás helyén, hitelt érdemlő módon igazolni kell.

Pénzt, vért és életet...

Végeredményben hitvány, felületes kis tákolmány G. Gárdos Dezső 32 oldalas förmérvénye, amelyben nagy, zsidóbetűs címmel és alatta magyarul is hirdeti, hogy Izrael földjét éneklje meg. Azt a földet, amely ősi hagyományok emlékeképpen, jelenleg azonban többnyire politikai fantáziákban világit a zsidóság előtt. Erec Jiszroel — mennyi sóhajtat, vágynakozás száll felé a világ minden sarkából. Igaz, hogy nem egyforma őszinteséggel. Nekivadult cionisták talán eszményi alapon álmódoznak az új zsidó államról. Őket nem érdekli a Balfour-deklaráció, Szaudi Arabia, a földrajzi, politikai és gazdasági lehetőségek. Nekik elegendő a vallási és hazafias szövegek fülhangja. Politikus, számító zsidókörök pedig Erec Jiszroel és a vele kapcsolatos mozgalmat erkölcsi erőttartalékként használják ki a mai „nehéz időkben”. Kell a zsidó törekvések számára egy központi gondolat, ahonnan erőt merít a kitartásra és a további lámadásokra a nemzetközi pénzzsidó és a galiciai bócher egyaránt. Mert egy a cél, egy a haditerv és egy a végzet is.

G. Gárdos Dezső kis füzeté is ezt az egy célt szolgálja. Hitványságához mérten és a maga módján. A förmérvénynek egyébként nem volt ideje nyilvánosságra kerülni. Felszabadulásunk napjaiban lett készen. Iróját elmenekült a füzetekből szemétpapírral, vagy a zsidóság közötti titokban terjesztelt „gyujtóanyag”.

Jellemzésére idézzük az előző két utolsó fejezetét:

„Mi hát a jelenlegi teendő? Nem törödni azaz, hogy mi van ma, nem törödni, hogy milyen nagyon fájdalmas rögtönzések kerülnek ki, állni az idők sarát, minden erővel küzdeni Palesztináért. Szívet, lelket, vágynat koncentrálni a szent cél érdekében. Nem sajnálni pénzt, vért és életet, hogy Anglia győzedelmesen kerüljön ki ebből a nagy mérkőzésből és ha majd egyszer vége lesz ennek a nagy vérözönnnek, ha újra leülnek a zöldasztalhoz megcsinálni a végleges elszámolást, mi is odaállhassunk és bemutatathassuk a követelésünket: ezt adjuk és ezt kérjük.

Es nekünk csak egy kérésünk, követelésünk lesz: Palesztina, Izrael földje, a Zsidóország”.

Ehhez a szent vágyhoz mi csak őszintén szólhatunk hozzá. Zöld asztal lesz. Végleges elszámolás is lesz. Tartozik és követel is szóbakerülni majd. De ez az elszámolás egészen más lesz, mint ahogy azt a zsidóság elképzeleli magának.

Zsidóország is egészen más lesz. Ez azonban már nem tartozik ide. Bennünket csak az érdekel, hogy el-lenségeinkről nem sajnálják pénzüket, vérüket és életüket. Mit tartogatnak akkor a mi számunkra?

**Halottak napjára
élő- és művirág koszorúk**
legolcsóbb árban
Fehér Etelka
virágkereskedésében
Rákóczi-út 8 Telefon: 18-44.

Bevárosi mozgóban
Bolváry Géza naha más sikerű filmje:
Bécsi történetek
Az örök vidám békebeli Bécs színes élete.
Hans Moser, Paul Hörbiger, Marta Harell, Olly Holzmann
Szombaton utoljára!

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Csütörtökön utoljára: **Tilos utakon**
Péntektől:
Havi 200 fix
Legújabb híradó.

Lavor Pál, Tabódy Klári, Mály Gerő,
Vaszary, Misoga, Maklár, filmbohózata
A balkezes angyal
az APOLLOBAN

GAZDASÁGI ÉLET

A motalkó fogyasztásának szabályozása

Megjelent a miniszteri rendelet végrehajtási utasítása

(Tizenegyedik közlemény.)

E) **Tehergépjárművek részére:** az I. T. jelzésű motalkó-jegy havi 60 literről szól és a pénzügyi hatóságoktól olyan tehergépjárművek, vontatók és autóbuszok részére szolgáltatható ki, amelyeknek önsúlya legfeljebb 1000 kg.

A II. T. jelzésű motalkó-jegy havi 90 literről szól és a pénzügyi hatóságoktól olyan tehergépjárművek, vontatók és autóbuszok részére szolgáltatható ki, amelyeknek önsúlya 1001 kg-tól 2000 kg-ig terjed. A III. T. jelzésű motalkó-jegy havi 120 literről szól és a pénzügyi hatóságoktól olyan tehergépjárművek, vontatók és autóbuszok részére szolgáltatható ki, amelyeknek önsúlya a 2001 kg-tól 3000 kg-ig terjed. A IV. T. jelzésű motalkó-jegy havi 180 literről szól és a pénzügyi hatóságoktól olyan tehergépjárművek, vontatók és autóbuszok részére szolgáltatható ki, amelyeknek önsúlya a 3000 kg-ot meghaladja.

F) „MATEOSZ”-tagok tehergépjárművei részére: a „MATEOSZ” felírású motalkó-jegyek havi 250 és 500 literről szólnak és azok az önsúlyra való tekintet nélkül a Magyar Teherfuvarozók Országos Központi Szervezetének tagjainak tulajdonában lévő tehergépjárművek részére kizárólag a kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszter szolgáltatja ki.

24. §. **Motalkó utalványok.** (1) A kiszolgáltatott motalkó-jegyek bevadásával, illetőleg azok helyett a pénzügyi hatóságok az érdekeltek kívánására utalványt adhatnak ki (C. melléklet). Az utalvány kiszolgáltatását igényelhetik:

a) az állami és önkormányzati hatóságok intézmények, hivatalok, intézetek és üzemek, valamint

b) a közhasználatú társasgépjárművállalatok a gépjárművek számára való tekintet nélkül, továbbá

c) olyan ipari, kereskedelmi, közlekedési, mezőgazdasági, bányavállalatok, amelyeknek legalább tíz darab benzinüzemű tehergépjárműjük van. Ez utóbbiaknál utalványt abban az esetben is ki lehet szolgáltatni, ha a vállalatnak gépjárművei a közúti gépjárműadót különböző pénz-

ügyi hatóságoknál fizetik, ilyen esetben azonban a vállalat telephelye szerint illetékes pénzügyi hatóság adhatja ki az utalványt s erről a többi pénzügyi hatóságot értesíti.

(2) Kizárólag utalványt kaphatnak a benzinüzemű vízi gépjárművek (12. §.), valamint a gépjárműkereskedők (15. §.)

(3) Utalványt legfeljebb egy hónapra járó motalkómennyiségről lehet kiállítani s az utalványt más hónapban, mint amelyre kiállított, felhasználni, illetőleg beváltani nem lehet. Az utalvány a tulajdonos (üzembentartó) kívánására gépjárműveinek egy részére is szólhat, míg a többi gépjármű részére motalkó-jegyket kell kiszolgáltatni. Az utalvány — kivéve a vízgépjárműveket —

tankszállítások esetében csak ezerrel, hordós szállítások esetében pedig csak kétszázalal osztható számú litermennyiségre állítható ki. Az esetleges különbözetre motalkó-jegyket kell kiadni.

(4) Az utalvány-úrlapok vízjeles papírból készülnek és szigorú számadás alá tartozó nyomtatványokként kezelendők, ugyanugy mint a motalkó-jegyek (19. §.) Utalvány-úrlapok a m. kir. adóhivatalok csak az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságtól, míg a budapesti IV. kerületi adófelügyelőség közvetlenül a m. kir. állami nyomdától igényelhetnek.

(5) Utalványt benzinkútnál beváltani nem lehet, arra csak az ásványolajfinomítók, valamint azok lerakatai, illetőleg közomnosai, további ásványolajkereskedők szolgáltathatnak ki motalkót.

(Folytatjuk.)

Pályázati hirdetmény a városi népkonyha ellátására

Nagyvárad thj. város polgármestere 46736—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A Csesztivó-Rimanóczy aggokháza és a toloncházi szegényotthon, valamint a városi népkonyha és a napközi otthonok ellátására nyilvános versenypályázást hirdetek a következő szállításokra vonatkozólag:

I. Kenyér	kb.	149.260 kg.	1 évre
liszt	„	184.234 „	1 „
0-ás liszt	„	1.400 „	1 „
griz	„	720 „	1 „
II. Marhahús			
I. oszt.	„	22.080 „	1 „
sertéshús I. o.	„	1.200 „	1 „
zsir I. o.	„	3.248 „	1 „
III. Tej	„	21.000 liter	1 évre
tej	„	26.000 liter	1 évre
Összesen:		48.000 liter	1 évre

IV. Fűszerárak:	kb.	3.152 kg.	1 évre
édes paprika	„	313 „	1 „
bors	„	14 „	1 „
köménymag	„	24 „	1 „
rizskása	„	480 „	1 „
ecet	„	1.894 „	1 „
gersli	„	480 „	1 „
mosószappan	„	240 „	1 „
kézi szappan	„	244 „	1 „
mosóda	„	280 „	1 „
petroleum	„	120 liter	1 évre

V. Zöldségmennyi:	kb.	42.400 kg.	1 évre
burgonya	„	2.066 „	1 „
hagyma	„	24 „	1 „
fokhagyma	„	11.960 „	1 „
káposzta	„	1.400 „	1 „
zöldség	„	12.500 „	1 „
tök	„	2.400 „	1 „
paradicsom	„	13.048 „	1 „
száraz bab	„	11.868 „	1 „
száraz borsó	„	480 „	1 „
köleskása	„	16.400 „	1 „
sárgarépa	„	9.618 „	1 „
lencse	„		

Felhívom az érdekelteket, hogy a szabályszerűen elkészített ajánlatokat 1941. november 10. déli 12 óráig bezárólag a Közművelődési és Szociálpolitikai ügyosztály II. emelet 31. számú szobába nyújtsák be. Esetleges felvilágosításokat a szállításra vonatkozólag a fenti ügyosztály a hivatalos órák idejében ad. Ugyanott ajánlati úrlapok is beszerezhetők.

Nagyvárad, 1941. október hó 27-én.
Dr Soós, s. k., polgármester.

Magyarország mezőgazdasági gépeket szállít Bulgáriának olajos magvakért. Szófiából jelentik: (MTI) Báró Bánffy Dániel m. kir. földművelésügyi miniszter az Utro budapesti tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Magyarország és Bulgária mezőgazdasági művelési ágainak különbözősége folytán ez a két mezőgazdasági ország nem versenytársa egymásnak. Magyarország kész segítségére lenni Bulgáriának mezőgazdasági gépszállítással, amelyek ellenértéként felveszi Bulgária olajos magvakban mutatkozó feleslegét, amire Magyarországnak szüksége van.

A bizományi jutalék szabályozása. A MTI jelenti: Többbizben tapasztalható volt, hogy a tengeri beszerzési bizománnyal rendelkezők, különösen az ipari hivatalok vásárlási ügynököket alkalmaznak, akiknek túlmagas jutalékokat fizetnek ki, ami a tengeri árat károsan befolyásolja. Az árkormánybiztos figyelmezteti a bizománnyal rendelkezőket, hogy a kifizetett jutalék nem haladhatja meg a Hombár által előírt összeget.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-at.

Bihar vármegye alispánjától
20.100—1941. szám.

Pályázati hirdetmény

Bihar vármegye törvényhatóságánál üresedésben lévő 5 díjtalan vármegyei közigazgatási gyakornoki állásra a V. Ü. Sz. 2. §-a értelmében országos pályázatot hirdetek.

A szobanlévő állásoknál megkívánt elméleti képzést az 19329. évi XXX. t. c. 65. §-ának (1) bekezdése írja elő.

Felhívom mindazokat, akik az állásra pályázni óhajtanak, hogy pályázati kérelmüket „Méltóságos dr Cziffra Kálmán Urhoz, Bihar vármegye főispánjához” címezve 1941. évi november hó 26. napjának déli 12 órájáig hozzam nyújtsák be.

Később beérkező kérvényeket figyelembe nem fogom venni.

A közszolgálatban állók pályázati kérelmüket a szolgálati ut betartásával kötelesek beadni.

A pályázati kérelemhez a következő okmányokat kell csatolni:

1. a pályázó születési anyakönyvi kivonatát: szüleinek házassági- és születési anyakönyvi kivonatát,

2. a 7720—1939. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján nyilatkozatot arról, hogy a pályázó nem esik az 1939. évi IV. t. c. hatálya alá,

3. magyar állampolgárságot igazoló okiratot, vagy annak hiányában olyan bizonyítványokat, amelyek a magyar állampolgárságot valószínűsítik,

4. erkölcsi bizonyítványt,

5. egyetemi (jogakadémiai) lecke-könyvet,

6. az 1929. évi XXX. t. c. 65. §-ában előírt elméleti képzést igazoló jog- vagy államtudori oklevelet,

7. életleirást,

8. a már alkalmazásban levők szolgálati bizonyítványukat,

9. esetleges katonai szolgálat igazolását,

10. közszolgálatra egészségügyi szempontból való alkalmasságot igazoló újkéltü tisztorvoszi bizonyítványt.

Az állást a vármegye főispánja kinevezés útján tölti be.

Nagyvárad, 1941. október 25.

Dr vitéz Nadányi János, s. k., alispán.

Koszoruk
élő- és preparált virágokból olesón, szépen készül
CZIRA virágüzletben,
Bémer tér 2.

Horthy István államtitkár megtekintette az épülő esztergomi repülőteret.

Esztergomból jelenti a MTI: Vitéz Horthy István államtitkár, a Horthy Miklós nemzeti repülőalap elnöke kedden délelőtt megtekintette az Esztergom mellett épülő repülőteret munkálatait, majd tisztelő látogatást tett Serédi Jusziáni bíboros hercegprímásnál.

Frenczel Sándor
tükör és üvegsziszolda
Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés
Képkerekezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM
Telefon: 12-27.

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A KORMÁNYZÓ RÉSZVÉTTÁVIRATA KOLOZSVÁRHOZ, REMÉNYIK SANDOR ELHUNYTA ALKALMABÓL. Kolozsvárról jelentik: Horthy Miklós Kormányzó Urunk Reményik Sándor elhunyt alkalmából részvétlétvitát intézett dr. Keledy Tibor polgármesterhez. Ugyancsak részvétlétvitát intézett Kolozsvár városához Hóman Bálint kultuszminiszter és Gáspár Jenő, a Petőfi Társaság és a Sajtókamara nevében.

Bárczay államtitkár utja a Duna-Tisza közén. Budapest, a MTI jelenti: Bárczay János dr. földművelésügyi államtitkár, az Alföld szótőgazdasági helyzetének tanulmányozására a Duna-Tisza közére utazott.

A BIRODALMI RENDŐRFŐNÖK PRÁGÁBAN. Prágából jelentik: Himler, az SS vezetője és a német birodalmi rendőrség főnöke szerdán rövid látogatást tett Prágában. (MTI)

Budapestre utazott a polgármester. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Soós István polgármester csütörtökön délelőtt Budapestre utazott. A fővárosban a költségvetési ügyekben, így a legutóbbi közgyűlési határozatok végrehajtásáról, illetve jóváhagyásáról, állások át-szervezéséről és létesítéséről, valamint egyéb városi ügyekről fog tárgyalni. A polgármester a jövő hét elején jön haza.

KINEVEZÉSEK. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. igazságügyminiszter Balogh Károlyt, az élelmi kir. járásbíróhoz, bírósági jegyzővé, Gaál Lászlót és Erdős Gyulát a nagyvárad kir. törvényszékhez irodatiszteké, azv. Budisan Jánosnét a székhelyi kir. járásbíróhoz, Papp Sándort a nagyvárad kir. ügyészséghez, irodaségedtiszteké kinevezte.

A wetzlári Leitz-művek a világhírű Leica-gépek előállítója és az Agfa, az I. G. Farbenindustrie Aktien Gesellschaft vegyi konzern vállalata ma este 8 órakor a Kereskedelmi Csarnokban „A színes fényképezés csodái” című vetített képes előadást tart, melyen Benser Walther, a Leitz-művek kiküldöttje bemutat több mint 100 új Leica-felvételt Agfacolor filmen. A ragyogó felvételek kapcsán ismertetni fogja a kisképfilmes fényképezés technikai és esztétikai problémáit. Belépőjegyek a terem pénztáránál váltakozó 50 filléres árban. A bevételt a polgármester ur által meghatározott jótékony célra fordítják.

Súlyos ítéletek francia kommunisták ellen, Párizsból jelentik: (NTI) A kommunista és anarchista bűncselekményeket tárgyaló külön törvényszék Vichyben 14 kommunistát 6-10 évig terjedő börtönbüntetésre ítelt. (MTI)

Ujvidék köszönete. Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága szeptember 30-án tartott közgyűléséről táviratban üdvözölte a hazatért Ujvidéket. A nagy délvideki város polgármestere dr. Nagy Miklós dr. Hlatky Endre főispánhoz intézett megleghangú levélben köszönte meg a város üdvözlését.

Villámgyorsan itélik el vidéken is az árdragítókat. A Magyar Tudósító jelenti: Szatmárnémetiben a vármegyházán közellátási értekezlet volt, amelyen valamennyi hatóság vezetője megjelent. Horváth Ferenc, a Kereskedelmi Hivatal szatmári kirendeltségének vezetője ismertette a hatóságok intencióit az áruzsora letérésének kérdésével kapcsolatban. Az értekezleten felszólalt Pethő Jenő, a szatmári kir. törvényszék elnöke, aki gyorsaságot és erélyt kívánt az intézkedésekben. Ha valaki áruzsorát követ el — mondotta — nyomban le kell tartóztatni. Minden egyes ilyen esetet közhírré kell tenni. Ha például valaki az áruzsorát reggel kilenc órakor követte el, akkor tíz órakor már ítéletet is lehet mondani az ügyben és 10 óra 10 perckor elretentésül közhírré kell tenni a piacokon.

INGYENES FŐZŐTANFOLYAM. A „Zöldkereszt” nővédő osztálya egyhónapos főző-tanfolyamot rendez november 1-től a délelőtti órákban. A résztvevők napi 30 fillért fizetnek. Szegénysorsuk teljesen ingyen vehetnek részt a tanfolyamon. Felhívjuk erre az iparos családok figyelmét, jelentkezzenek az Ipartestületnél. Nagyvárad, 1941. október 27. Az Ipartestület Elnöksége.

Franciaországban tilos az angol rádió hallgatása. Vichyből jelentik: (OFI) A Hivatalos Utasítások mai száma közli a külföldi rádió-állomások hallgatását tiltó törvény szövegét. A tilalom mind a nyilvános helyekre, mint a magánlakásokra vonatkozik. A törvény szerint tilos hallgatni a heves franciaellenes hírverést folytató angol rádióállomásokat, valamint más franciaellenes „külföldi” adókat. A tilalom megszegőit internálással, 6 hónapig terjedő elzárással, 100.000 frankig terjedő pénzbüntetéssel, a helyiség hat hónapos lezárásával és a vevőkészülék elkobzásával büntetik. (MTI)

Burgonya
Hagyma, fokhagyma szükségletét idejében szerezze be. A lego csöb napl áron szállít
Tóth
gyümölcs- és zöldségkereskedése
Nagypiactér.

Szabadlára helyezett a törvényszék tizenhárom határállapot. Nagyvárad. Saját tud. A törvényszék hármastanácsa Várady Imre elnökletével tizenhárom letartóztatásban lévő romániai határállapot ügyét tárgyalta. (Tizenegy vádlott, névszerint Barna József, Mede János, Nyemecki Mihály, Magyar András, Farkas Mihály, Héjja János, Kovács Károly, Zagyva János, Varga István, Sárközi Gábor és Géza Albert siménfalvi romániai magyarok azért jöttek át a határon, mert nem akartak katonai kötelezettségüknek ottan eleget tenni. A törvényszék valamennyi büntetését a 30 napi vizsgálati fogsággal, kitöltöttnek vette. — Szucsí Andrika és társa belényesi román aszszonyokat, akik élelmiszert hoztak eladni a váradai piacra, szintén 30 napi fogságra ítélte a törvényszék s miután büntetésüket a vizsgálati fogsággal kitöltötték, áttették őket a határon.

SEBESÜLT SZÁLLÍTÓ VONATOT KÜLD A KELETI HARC TERRE A BOLGÁR VÖRÖS KERESZT. Szófiából jelentik: A Stefani: A Bolgár Vöröskereszt elhatározta, hogy sebesült szállító vonatot küld a keleti harc terre orvosokkal és ápolónővel. A vonatot a legközelebbi napokban indítják el Szófiából. (MTI)

HALÁLRAZUJTA MAGÁT A MENEKÜLŐ BETÖRŐ Alpárról jelentik: Fodor Mihály szőlősgazda távollétében egy ismeretlen férfi hatolt be a lakására s minden értékesebb holmit összezsomagolt. A hazatérő Fodor Mihály rázarta a ház ajtóit a betörőre s a szomszédokkal körülvette a házat, hogy elfogják a betörőt, aki a padlásra menekült. Majd onnan olyan szerencsétlenül ugrott le, hogy halálrauzta magát. Megállapították, hogy a tanya fosztogatója egy tisztaügyi földműves volt.

Chorin Ferenc gépkocsiszerencsétlensége. Budapestről jelentik: A Mai Nap írja: A Mussolini-téren két gépkocsi ma reggel összeütközött. Az egyik gépkocsiban Chorin Ferenc titkos tanácsos, a Gyáriparosok Országos Szövetségének volt elnöke ült, aki az összeütközés során bordatörést szenvedett.

Budapest, az Esti Ujság írja: A Mussolini-téren történt autóösszeütközés alkalmával, amint a kórházban kiderült, Chorin Ferenc agyrázkódást is szenvedett. A másik gépkocsi két utasát és vezetőjét ugyancsak agyrázkódással és súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

TELJESEN UJJÁEPITIK ROTTERDAMOT. Amszterdamból jelentik (NTI): Házában érdekes kiállítás keretében mutatták be azokat a terveket, amelyek alapján újjá akarják építeni Rotterdam belvárosát. Tízezer fős, levegős lakás épül az új terv alapján. A város úthálózatát is teljesen átépítik a modern követelményeknek megfelelően. (MTI)

15 ezer röpirat — a káromkodás ellen. Kecskemétről jelentik: Az Akció Katolika kecskeméti szervezete 15 ezer példányban röpiratot bocsátott ki, — a káromkodás ellen. A kecskeméti mozgalomnak bizonyára máshol is lesznek lelkes követői és felveszik a harcot a káromkodás csunya szokása ellen.

Szegeden padláslakásokkal enyhítik a lakáshiányt. Szegedről jelentik: A Szegeden is érezhető lakáshiány enyhítésére vonatkozólag az a terv merült fel, hogy a padláskon, létesítsenek a szegényebb osztályoknak lakásokat. Kellő óvintézkedésekkel tűzrendészeti szempontból sem kifogásolható ez és ezért Szegeden rövidesen megkezdik a padlások lakásolóokra való átalakítását.

DR. PARETZ GYÖRGY ÁTADTA A MAGYAR NÉPKÖZÖSÉG IRODÁJÁT DR. NAGY MIKLÓSNAK. Aradról jelentik (Bud. Tud.): Dr. Paretz György, a romániai magyar népközösség titkára, aki eddig a népközösség bukaresti irodáját vezette, átadta helyét dr. Nagy Miklós nagyenyedi ügyvédnek és hazautazott Aradra.

Francia polgármesterek és megyei tanácsosok elmozdítása szabadkőmüesség miatt. Vichyből jelentik: (NTI) A belügyminiszter rendeletére 15 megyei tanácsost és kilenc polgármestert szabadkőműves tevékenység miatt felmentettek állásától. Hat további polgármesteri hivatali ügyük hanyag vezetése miatt, valamint az élelmiszer-adagolási rendeletek elleni vérségek miatt bocsátották el. A hadügyminiszter rendeletére a francia hadseregből kizártak négy tiszteit, ugyancsak szabadkőműves tevékenység miatt. (MTI)

Uj egy- és kételeseket bocsátanak ki Romániában. Bukarestből jelentik: (MTI) A jelenleg forgalomban levő egy- és kételeis váltópénzt bevonják és helyettük újakat bocsátanak ki.

MEGJELENT
v. Barabás Emil altábornagy és v. Bordás Miklós
Balkán
magyar-német-olasz
villámháború
című műve.
E egyszerű könyv elolvasása után ismeretessé válnak előttünk a Balkán körüli titokzatos diplomáciai manőverek, a macedon-kérdés, az usztasa-mozgalom, a nagy szerb-francia barátkozás, a roosevelti kísértő: Donován ezredes mesterkedései, a Szimovics-féle katonai puccs kirobbanása és ezek hátterei. Kapható: **minden jobb könyvkereskedésben.**

TIZEZER ROMÁN IFJÚ MEGY NÉMETORSZÁGBA SZAKKIKÉPZÉSRE. Bukarestből jelenti a Bud. Tud.: A Viata című lap jelentése szerint a német-román egyezmény szellemének megfelelően a közeljövőben tízezer 16-19 éves román ifjú utazik Németországba. Az ifjak három évig tartózkodnak ott és szakképzésben fognak részesülni.

Adományok. A Mikszáth Kálmán-utcai I. számú állami iskola VII. és VIII. osztályának növendékei 1 P 10 fillért gyűjtöttek Nyikos Ilona részére. Rendelteségi helyére juttattuk.

Két kocsi keresnek a városhoz. A városháza két parádés kocsi keres. Jelentkezni lehet Imrik László dr. aljegyzőnél, okmányokkal együtt.

Nincsenek biztos adatok az afganisztáni németek sorsáról. Berlinből jelentik: (NTI) Német illetékes helyen kijelentik, hogy semmi biztos adatot sem sikerült szerezni az afganisztáni németek sorsa felől. Mégis úgy látszik, hogy az erről folyó tárgyalások befejezéshez közelednek. (MTI)

Uj városokat kapcsolnak be a háztól házig szállításba. A Magyar Tudósító jelenti: A gyors és kényelmes áruszállítást biztosító háztól-házig való fuvarozást, értesülésünk szerint kiterjesztik a következő városokra és községekre: AKNASZLATINA, Beszterce, Ermi-hályfalva, Kistelek, Marosvásárhely, Máramarosziget, Nagybánya, Szabadka, Técső, Ujvidék és Zombor.

Negyvenháromezer száztizennyolc zsidó él Olaszországban. Rómából jelenti a Stefani: Jelenleg az olasz birodalom területén élő zsidók száma összesen 39.444 olasz és 3674 idegen állampolgársággal bíró zsidó. (MTI)

Az „Erdélyi Adósságrendezés” című nagy horderejű és közérdeklő közlemény lapunk hasábjain folyó hó 14. számában jelent meg némes Tapolcsányi Kálmán v. aradi bankigazgató tollából. Ezen cikk — melyben ecseteli, hogy a román uralom alatt az erdélyi és keletmagyarországi bankok hogyan használták ki, illetve tették tönkre a középosztályt és miképp kelene ezen a magyar kormánynek segítenie. Értesülésünk szerint Tapolcsányi a visszacsatolt erdélyi és keletmagyarországi területen a középosztály károsult betevőinek megsegítése érdekében mult hó 22-én 21.645—1941. M. E. II. sz. alatt egy beadvánnyal fordult a magyar kormányhoz, hogy az ottani pénzügyeteket által jogtalanul elvett 60 százalékos betétek visszatérítését rendelje el. Nevezett fenti beadvánnyal egyidejűleg dr. Soós István polgármester urhoz is fordult és kérte, hogy a város vezetősége hasonló értelembe a magyar kormányhoz egy feliratot intézzen.

Hírek az ország minden részéből

KOLOZSVAR. Az Unitárius Kollégium dísztermében, ünnepes keretek között vették át a kolozsvári önkéntes tüzoltók az Országos Tüztoltó Szövetség ajándék-zászlóját. — Az orosz harcra harcoló kerékpáros honvédek zászlójának ötvenezer cigarettát küldött Kolozsvár városra. — A Családpénztárak kolozsvári kirendeltsége megszűnik. A kirendeltséget a budapesti központba ovasztják be.

Munkásfőiskolát létesít Kolozsvár. A Magyar Tudósító jelenti: Október hó 29-én munkásfőiskola nyílik meg Kolozsváron. A népfőiskolai mozgalom különleges ágát valósítják meg ezzel. Az új iskola párhuzamos tanfolyamokon fogja a munkásság továbbművelését szolgálni. Az előadások áprilisig tartanak. A tanfolyamot záróvizsga fejezi be és a hallgatók oklevelet kapnak. A jó eredménnyel végző növendékek budapesti szociálpolitikai tanulmányuton vesznek részt.

A Székely Hadosztály csatáinak színhelyén emlékművet állítanak. A Magyar Tudósító jelenti: Kolozsváron az egykori Székely Hadosztály bajtársai találkozó rendeztek és körökben felmerült az a gondolat, hogy a hadosztály legvéresebb csatáinak színhelyén, Csucsán emlékművet állítanak fel. — Kratochwill Károly altábornagy, a Székely Hadosztály egykori parancsnoka szívvel-lélekkel magáévá tette a tervet és az emlékmű felállítására megtörtént a kezdeményezés.

SZATMÁRNEMETI. Vasárnap ünnepelte meg Szatmárnemeti magyarsága Széchenyi István születésének százötvenéves fordulóját. Az ünnepségre csengős szekerekkel felvonult a szomszédos falvak népe is. Az ünnepség a vármegyeházán zajlott le s újjáalakult a Széchenyi Társulat is. — Schwartz Jakab teapótszerrel ügynökködött, — iparigizolvány nélkül. Ipari kihágásért 300 pengő pénzbüntetésre ítélték.

UNGVÁRON a város felszabadulásának évfordulóján, november tizedikén avatják fel az Országzászlót. — Beregszentmiklóson a község házában ünnepi közgyűlést tartottak, amelyen a ruszinok kiküldöttjei is megjelentek. A ruszin nép — hangoztatták szónokaik, — minden erejével támogatja a magyar nemzetet.

PÉCSÉN vendégszerpel csütörtökön és pénteken Páger Antal, a legnagyobb magyar színész, a Bors István és a Hajnalodik c. darabokban. — A cipő utalványokkal üzérkednek Pécsen és egy-egy cipőjegyet 10 pengőért kínálnak. — A pécsi piacról eltűnt a burgonya és a hagyma.

MUNKÁCSON a rendőrség elfogta Horváth Lajos 34 éves embert, akit tizenhárom rendbeli betöréses lopásért kerestek — Kozma Miklós, Karpátalja kormányzati biztosa háromnapos máramarosi kéntra indult.

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

SPORT

Vasárnap: NAC—Elektromos mérkőzés az Erzsébetligeti pályán

A nagyváradi zöld-fehér egyesület nem panaszkodhat, hogy nincs alkalma megszokni az NB léghőjét. Ferencváros-mérkőzés, válogatott, igen jó előkészítő volt az Elektromos-mérkőzésre. A NAC ugyanis alaposan felkészült az Elektromos ellen, hiszen az egyik legjobb magyar egyesület látogat el Nagyváradra.

A NAC játékosai most jó formában vannak, öt csatára és Domján a válogatott keret tagja, de még néhány játékosnak ott lenne a helye. A budapesti kék-sárgák is most javultak fel, az csak természetes, hogy a Fradiverő NAC ellen nagy játékkal rukkolnak ki a győzelem érdekében. Erre vall a következő budapesti tudósítás is:

tás is:

A Latorca-utcában elismerik, hogy kitűnő formában van a NAC, de 3k is felkészülnek a mérkőzésre. Schmidt Ferenc szerint az Elektromos-játékosok játékkedve mindig akkor jön meg, amikor komoly ellenfél ellen játszanak.

— Bizunk a csapatban — mondta az intező —, mert minden játékos egészséges. Még Füzi II is felépült. Nagyon örülünk annak, hogy Ortutay olyan jól játszott Diósgyőrben s két gólt is lőtt.

A mérkőzés fél 3 órakor kezdődik, előtte a NAC-utánpótlás játszik a MÁV csapatával I. osztályú kerületi bajnoki mérkőzés.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— **Fiatalság, bolondság,** olcsó helyárral kerül színpadra ma, csütörtökön este Jurik Julcsival, Radnóthy Évával, Bartók Juliával, Kozmával, Solymossal, Bakossal a főszerepekben.

— **Pénteken Piros bugyelláris,** bérletszünetben kerül bemutatásra, Moóry Lucy, Delly Ferenc, Bakos, Solymossy, Ross, Barsy, Berengh játsszák a vezető szerepeket.

— **Szombaton: Négy asszonyt szeretek** megy, a bemutató szereposztásában.

— **Vasárnap délután Cigányszerelem** van műsoron olcsó helyárral.

— **Vasárnap este** a Piros bugyelláris előadását ismétli meg a színház.

— **Hétfőn** az Iskolánkülső Nép művelődési Bizottság rendezésében A hid, Herczeg Ferenc remekműve kerül színpadra Moóry Lucyvel, Dellyvel, Sármással, Kozmával, Solymossal, Barsy-

val a vezető szerepekben.

— **Előkészületben:** Nyári zápor. Hunyadi vigjáték.

HETI MŰSOR:

Csütörtök: **Fiatalság bolondság.** (Olcsó helyárral.)

Pénteken: **Piros bugyelláris.** (Repri.)

— **A népművelési színházi előadások sorozatában** folyó évi november hó 3-án este Herczeg Ferencnek „A hid” című történelmi négyfelvonásos színháza kerül előadásra. — Egységes helyárral: földszinti és páholyülés 1 P, erkélyülés 50 fillér, állóhely 30 fillér. Jegyek a népművelési titkári hivatalban naponta 11—13 és 18—19 óráig kedvezményes áron, hétfőn este a színházi pénztárnál rendes áron válthatók.

A kolozsvári Nemzeti Színház programja

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári Nemzeti Színház november 9-én nyitja meg kapuit ünnepélyes keretek között. A megnyitó előadásnak amelyet a rádió is közvetít, a következő programja van: a Himnusz után Táray Ferenc igazgató mond ünnepi beszédet, majd Shakespeare Hamletjének III. felvonását adják elő Táray Ferenc rendezésében. Ezután **Szentjóni Szabó László** Mátyás király című történelmi színműve kerül előadásra, majd **Erkel Ferenc** Hunyadi László című operájának nyitányát, valamint részleteket a II. és III. felvonásból ad elő az Opera társulata. A megnyitó előadás műsorát november 10-én és 11-én is bemutatják. November 12-én a prózai együttes mutatkozik be **Harsányi Kálmán** Ellák című történelmi drámájával, november 14-én az operagyüttes a Bánk hánnal, 22-én pedig a operett társulat **Stefani**

desz Károly és **Géczy István** Mátyás király szerelme című történelmi operettjével.

Színház 1700 város részére. A német városok lapja a „Gemeinde” érdekes összefoglaló jelentéssel számol be a német vándorszínházak tevékenységéről. A jelentésből kitűnik, hogy a mai Németország 300 állandó színházzal rendelkezik. A németországi színházak nagy száma, amely a kulturvilágban egyedülálló, nem elegendő a német kulturigények kielégítésére. Tudniillik ez a 300 színház 200 városban játszik, elleneben 2000 további német város sem akarja nélkülözni a német színművészetet. Erre a célra a német városok egyesültek és vándorszínházakat alapítottak. Ma kb. 40 vándorszínház játszik 1500 német városban, amely nem rendelkezik saját színházalappal. Ennek az új intézménynek a fejlesztése tovább folyik és remélhető, hogy rövid időn belül a német vándorszínházak száma tovább szaporodik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Álláskeresőknél 25 százalék engedmény

Lakás

Keresünk három, esetleg kétszobás komfortos lakást november 1-re, lehetőleg a központ környékén. Ügynököt díjazunk. Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Mátyás király-u. 80. 630

Keresek mielőbbre 2 szobás lakást, esetleg konyha, vagy fürdőszoba nélkül is, fiatal házaspárnak. Cim a kiadóban. 603

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár használatruha üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas áron veszek. órák, ákszerű javítók Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 19.

Eladó bérház sűrűsben, részekben is. Négy lakásos ház, melyben 2 szobás lakás azonnal elfoglalható. Ára 12 ezer pengő. Tatiné, Szilgigeti-u. 12. 631

Töltőtoll kiváló márkák, nagy választékban, olcsón **Simon István** könyv-papírüzletében Bémer-tér 3. Tel. 26-45.

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órák és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Briliánsért, régi ékszerért magas árat fizetek. Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Mindennemű arany ékszer és ezüst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u. 4 szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

ARANYAT magas áron veszek **EZÜSTÖT** Haslinger ékszerész **BRILLIÁNST** Rákóczi-ut 8.

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Különféle

Nyugdíjasok, figyelem! Ertesítem, hogy november 1, 2, 3-án nyugdíj ügyekben felvilágosítást adok. Pontos helyet 1—2-án u. i. közlöm! szentléleki Pakott Dénes. 643

Központban lévő nagy üzlethelyiséghez társat keresek. Lehetőleg ruházati szakmabeli. Cim a kiadóban. 640

Üzletberendezés, üveges pulttal eladó. Cim a kiadóban. 639

Állást keres

Szakképzett ápolónő beteg mellé ajánlkozik, vidékre is elmegy. Gróf Csáky István-utca 24.

Állást nyec

Önálló villanyszerelő itteni nagyobb iparvállalattól kerestetik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „iparvállalat” jellegre kérünk. 642

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.